

KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön kyselytutkimukset maakunnan asukkaiden ja valtuutettujen mielipiteistä, Kainuun maakuntapuntari 2020–2021:

Kainuun asukkaat suhtautuvat pessimistisesti maakunnan tulevaisuuteen

Asukkaiden mielestä Kainuun valttikortteihin tulevaisuudessa kuuluvat vetovoima matkailukohteena, luonto ja ympäristö sekä suvaitsevaisuus ja asuinviihtyvyys. Uhkia puolestaan ovat maakunnan kuntien talousahdinko, terveys- ja sosiaalipalvelujen heikentyminen, koulutusmahdollisuuksien niukkuus, toimeentulo-ongelmat ja työpaikkojen vähäisyys.

Valtuutettujen mielestä Kainuun kuntavaalien pääteemat ovat kotikunnan talous ja velkaantuminen, peruskoulut, terveyspalvelut, sote-uudistus, työllisyys ja elinkainojen kehittäminen. Vähiten tärkeänä asiana ovat kuntaliitokset, joita puolet (49 %) ei pitänyt tärkeänä. Kainuussa ehdokkuus kuntavaaleissa kiinnostaa selvästi muuta maata enemmän. Ehdolle on lähdössä kolme viidestä (59 %), noin joka viides (18 %) ei osaa sanoa tai ei lähde (22 %).

Enemmistö ei luota päättäjiin. Kainuun asukkaista enemmistö ei luota kotikunnan (50 %), oman maakunnan (57 %) valtakunnan (60 %) eikä etenään EU:n (73 %) päättäjiin. Luottamus päättäjiin on vähäisempää kuin maassa keskimäärin. Luottamus valtakunnan tason päättäjiin on lisääntynyt +9 prosenttiyksikköä vuodesta 2016.

Kainuun asukkaista yli kolmannes ja valtuutetuista jopa neljä viidestä kannattaa sote-uudistusta, noin neljännes suhtautuu varauksellisesti. Asukkaista noin puolet ja valtuutetuista kaksi kolmesta uskoo palvelujen säilyvän nykyisellään tai paranevan.

Asuinalueen valinnassa korostuvat turvallisuus ja palvelujen sijainti. Monet kainuulaiset arvioivat, että etäisyys kotoa kaikki palvelut tarjoavan ison kaupungin keskustaan voisi olla lyhyempi kuin se, mikä heillä tällä hetkellä on. Etenkin yli 100 km:n etäisyydellä asuvat haluaisivat muuttaa lähemmäksi keskuskaupunkia. Joka toisen mielestä sopiva kesämökkimatka on 21–100 km. Viidennekselle alle 20 kilometrin matka olisi hyvä.

Kainuulaiset luottavat uutisoinnissa eniten Ylen (79 %) ja STT:n (74 %) uutisointiin. Enemmistö arvioi myös MTV3:n uutisten (72 %), oman maakunnan suurimman lehden (58 %) sekä asuinkunnan paikallislehden (53 %) uutisointien olevan luotettavaa. Valtuutetuilla oli pitkälle sama näkemys.

Tuoreimmassa maakuntiin kohdistetussa tutkimuksessa asukkaat puntaroivat maakunnan kehitysnäkymiä, luottamusta päättäjiin ja mediaan sekä sote-uudistusta ja sen seuraamuksia. Tässä yhteenvedossa tarkastellaan tiivistetysti keskeisiä tutkimuksen tuloksia.

Kuntien talousahdinko, terveys- ja sosiaalipalvelut sekä liikenneyhteydet ovat Kainuun kipupisteitä tulevaisuudessa

Näkemyksiä oman maakunnan kehityksestä selvitettiin tutkimuksessa siten, että vastaajille esitettiin lista asioita ja kysyttiin, millaiseksi arvioi oman maakunnan kehityksen seuraavan kymmenen vuoden aikana.

On kymmenen asiaa, joissa enemmistö Kainuussa odottaa kehityksen maakunnassa kulkevan vääjäämättömästi huonompaan suuntaan. Nämä asiat ovat maakuntaan kuuluvien kuntien (73 %) ja koko maakunnan (70 %) talous, liikenneyhteydet (69 %), sosiaali- ja terveyspalvelut (61 %), koulutusmahdollisuudet (61 %), asumisen hinta (54 %), työllisyystilanne (54 %), asukkaiden toimeentulo (53 %), ihmisten henkinen mieliala (51 %) ja yritystoiminnan vireys (51 %). Mielialat ovat sen verran synkkiä, että optimismille ei jää paljon sijaa.

Hieman optimistisemmiksi näkemykset kuitenkin kääntyvät, kun vastaajat arvioivat maakunnan vetovoimaa matkailukohteena (40 % uskoo kehittyvän parempaan suuntaan), luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä (36 %) sekä luonnon ja ympäristön tilaa (29 %).

Tuloksista huokuu tulevaisuuden kuva, jossa vetovoima matkailukohteena voisi lisääntyä. Talouden ongelmien kuitenkin epäillään uhkaavan myös tämän vision toteutumista.

Odotukset Kainuussa poikkeavat selvästi koko maan keskiarvosta. Tuntuvasti keskimäärää optimistisempia kainuulaiset ovat ainoastaan silloin, kun he arvioivat asumisen kustannuksia, rikollisuuden kehitystä, erilaisuuden hyväksyntää sekä ympäristön tilaa. Valtaosassa asioita kehitysodotukset ovat keskimäärää synkempiä. Näin etenkin, kun tarkastellaan näkemyksiä maakunnan liikenneyhteyksistä, harrastus-, kulutus- ja koulutusmahdollisuuksista, työllisyydestä ja asukkaiden toimeentulosta.

Kainuun asukkaiden näkemykset ovat muuttuneet kahteen eri suuntaan verrattuna vuoden vaihteeseen 2016–2017. Aiempaa useampi ennakoii ongelmien lisääntyvän etenkin kuntatalouden, yritystoiminnan vireyden, ihmisten henkisen mielialan ja työpaikkojen osalla. Aiempaa useampi on optimistinen arvioitaessa päätöksenteon vastuullisuutta, luonnon ja ympäristön tilaa sekä koulutusmahdollisuuksia.

Kainuun asukkailla on varsin heikko luottamus kaikkiin päättäjiin

Kansalaisten suhdetta kotikuntaan ja maakuntaan lähestytään seuraavassa luottamuksen näkökulmasta. Luottamussuhteen selvittäminen antaa tietoa päätöksentekijöiden nauttiman legitiimiyden asteesta, siitä koetaanko niiden toiminta oikeutetuksi ja hyväksytyksi. Luottamus päivittyy jatkuvasti vastauksena muuttuviin olosuhteisiin ja tapahtumiin.

Tutkimuksessa tiedusteltiin luottamusta kotikunnan, oman maakunnan, valtakunnan tason ja Euroopan unionin päättäjiin. Tuloksista käy ilmi, että luottamuksessa päättäjiä kohtaan ei ole hurraamista. Kainuun asukkaista enemmistö ei luota kotikunnan (50 %), oman maakunnan (57 %) valtakunnan (60 %) eikä etenkin EU:n (73 %) päättäjiin. Asukkaat suhtautuvat päätöksentekijöihin selvästi varauksellisemmin kuin koko maan väestön keskimäärin.

Kainuun asukkaat arvioivat valtakunnan tason päättäjiä hieman myönteisemmin kuin neljä vuotta sitten. Luottamus valtakunnan tason päättäjiin on lisääntynyt +9 prosenttiyksikköä. Muiden kohteena olleiden päätöksentekijöiden osalta nytkähdys suopeampaan suuntaan on vain parin prosenttiyksikön luokkaa ja voi selittyä sattumalla.

Kainuussa pidetään arvossa asuinalueen turvallisuutta ja häiriöttömyyttä

Maakuntapuntarissa vastaajilta kysyttiin tärkeimpiä tekijöitä välittömän asuinalueen ja asuinympäristön valinnassa. Vastaajat valitsivat kymmenen tekijää sisältäneeltä listalta enintään viisi tärkeimmäksi kokemaansa.

Kainuun asukkaiden keskuudessa nousee yksi asuinalueen valintatekijä selvästi ylitse muiden. Tämä on asuinalueen turvallisuus ja häiriöttömyys (71 % valitsee viiden tärkeimmän joukkoon). Muita keskeisiä ovat palveluiden sijainti lähellä asuntoa (54 %) ja asumisen edullinen hinta (49 %).

Vähemmän keskeisinä pidetään asuinalueen kaupunkimaisuutta sekä asumisympäristön hyvää mainetta ja asuntojen korkeaa laatua. Nämä voivat olla monelle olennaisia valintatekijöitä, mutta eivät kuitenkaan tärkeimpiä. Jos jostakin joudutaan tinkimään, niin sitten näistä.

Kainuun asukkaiden näkemykset eroavat koko maan asukkaiden arvioista isommin vain yhdessä asiassa. Hyvät liikenneyhteydet on keskimäärää selvästi vähemmän tärkeä asuinympäristön valintaan vaikuttava tekijä. Muilta osin erot muihin suomalaisiin ovat pienempiä.

Monet kainuulaiset arvioivat, että etäisyys kotoa kaikki palvelut tarjoavan ison kaupungin keskustaan voisi olla lyhyempi kuin se, mikä heillä tällä hetkellä on. Vastanneista eli kaksi viidestä (43 %) asuu yli viidenkymmenen kilometrin päässä kaikki palvelut tarjoavan ison kaupungin keskustasta. Tätä matkaa pitää ihanteellisena vain viidennes (19 %) vastaajista. Reilu kolmannes (37 %) asuu puolestaan alle kymmenen kilometrin etäisyydellä keskustasta ja samansuuruinen joukko pitää matkaa hyvänä. Seitsemäsosa (14 %) sanoo asuvansa 11–50 kilometrin päässä ison kaupungin keskustasta, mutta kaksi viidestä (39 %) pitäisi tällaista matkaa sopivana. Etenkin pitkämatkalaiset haluaisivat muuttaa lähemmäksi keskuskaupunkia.

Joka toisen (48 %) mielestä sopiva kesämökkimatka on 21–100 km. Viidennekselle (21 %) alle 20 kilometrin matka olisi hyvä ja seitsemäsosalle (14 %) matka voisi olla yli 100 kilometriä.

Kainuun asukkaista yli kolmannes kannattaa sote-uudistusta, rahoitusmallia lähes joka toinen

Sote-uudistukseen liittyen vastaajilta kysyttiin mielipidettä hankkeen hyväksyttävyydestä sekä suhtautumista hyvinvointialueiden (maakuntien) rahoituksen periaatteeseen. Tämän jälkeen tiedusteltiin vielä arvioita uudistuksen mahdollisista seuraamuksista omassa maakunnassa. Kysymyksenasettelut taustoitettiin seuraavasti.

”Tällä hetkellä sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuu on kunnilla. Maan hallitus valmistelee esitystä sosiaali- ja terveydenhuollon (sote) uudistusta. Hallituksen esityksessä ehdotetaan hyvinvointialueiden (maakuntien) perustamista. Niiden tehtävänä olisi sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen sekä pelastustoimi. Hyvinvointialueita (Uuttamaata lukuun ottamatta maakuntia) olisi 21, jonka lisäksi Helsinki vastaisi sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä alueellaan. Hyvinvointialueiden (maakuntien) ylin päättävä elin valittaisiin suorilla vaaleilla v. 2022”.

Kainuulaisista yli kolmannes (37 %) kannattaa sitä, että sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävät siirretään kunnilta ja kuntayhtymiltä perustettaville uusille hyvinvointialueille (maakunnille). Vastustajia on reilu neljännes (29 %) ja epätietoisia kolmannes (34 %). Asukkaat suhtautuvat uudistukseen myönteisemmin kuin suomalaiset keskimäärin.

Kainuussa lähes joka toinen (44 %) kannattaa hyvinvointialueiden rahoituksen määräytymistä palveluiden tarpeen mukaan. Vain reilu neljännes suhtautuu kielteisesti (28 %). Kainuun asukkaat suhtautuvat rahoitusmalliin myönteisemmin kuin suomalaiset keskimäärin.

Vastaajat ottivat tutkimuksessa kantaa siihen, miten uskovat palveluiden muuttuvan maakunnassa ratkaisun myötä kolmen kriteerin mukaan. Tarkoituksena oli selvittää, minkälaisia vaikutuksia sote-uudistuksella oletetaan olevan toteutuessaan.

Kainuun asukkailla on pikemminkin pessimistinen kuin optimistinen näkemys sote-uudistuksen seuraamuksista. Kaksi viidestä arvioi sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden perustasolla heikkenevän (42 %). Lähes samansuuruisen joukko uskoo myös omien mahdollisuuksien saada yhdenvertaisia ja laadukkaita sosiaali- ja terveyspalveluja huonontuvan (39 %). Joka toinen otaksuu hyvinvointi- ja terveyserojen maakunnassa heikentyvän (49 %) verrattuna koko maahan. Kainuussa keskimäärää useampi uskoo, että sote-ratkaisu ei aiheuta mitään muutoksia nykytilanteeseen verrattuna.

Luottamuslistan kärjessä ovat Yle ja STT

Tutkimuksessa tiedusteltiin kansalaisten luottamusta eri tiedotusvälineiden uutisointiin. Arvioitavia tahoja oli kaikkiaan kaksitoista.

Median keskinäisessä mittelössä luottamuslistan kärkeen asettuvat Ylen TV- (83 % arvioi uutisoinnin erittäin tai melko luotettavaksi) ja radiouutiset (82 %) sekä STT (74 %). Enemmistö väestöstä arvioi myös MTV3:n uutisten (72 %), oman maakunnan suurimman lehden (58 %) sekä asuinkunnan paikallislehden (53 %) uutisointien olevan luotettavaa.

Vähemmässä määrin luotetaan iltapäivälehtien (Ilta-Sanomat 18 % ja Iltalehti 17 %) uutisointiin. Molempien lehtien osalta moni katsoo, että ne eivät ole sen enempää luotettavia kuin epäluotettaviakaan. Kaikkein vähiten luottamusta kohdentuu sosiaalisen median (esim. Facebook, Twitter, Instagram) uutisointiin (8 %).

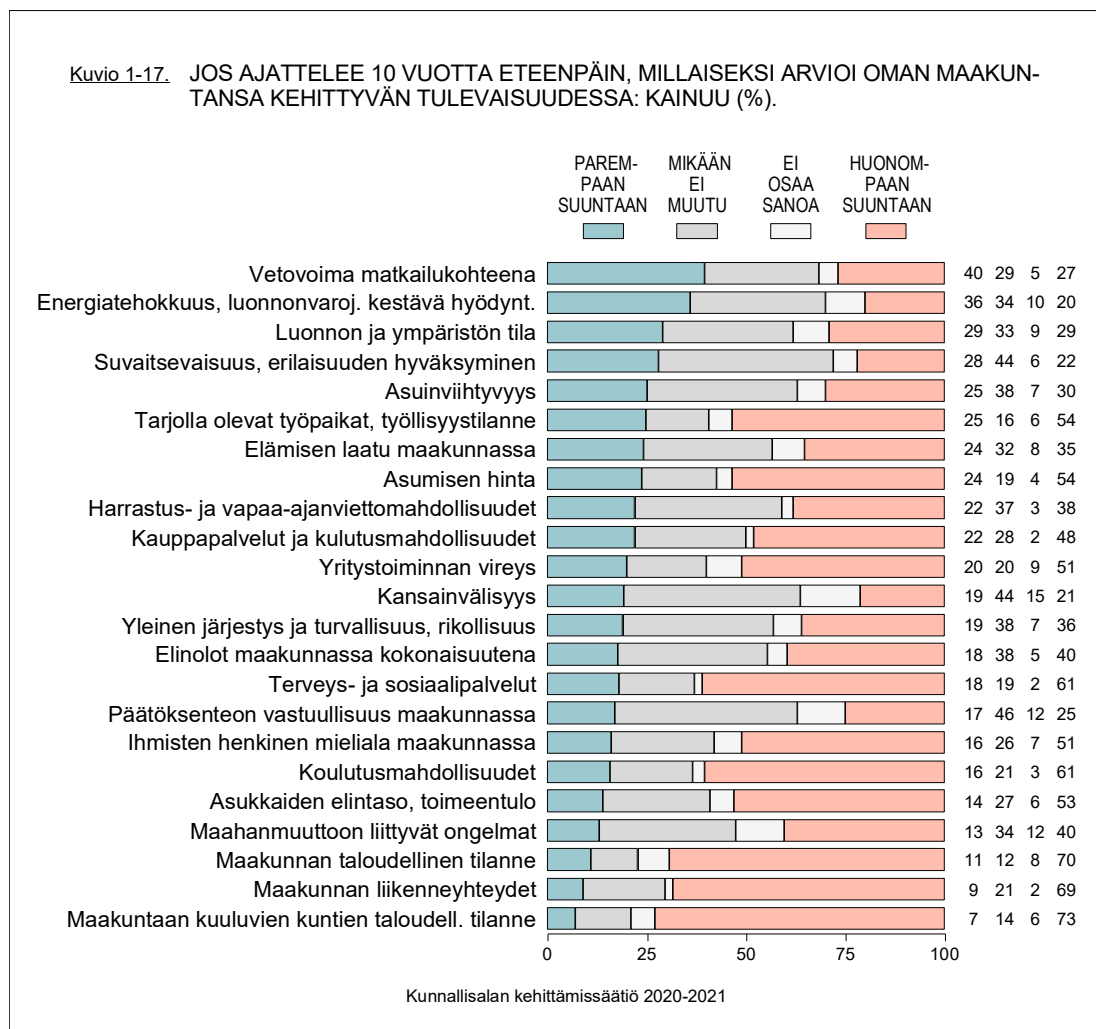
Kainuussa asuvat luottavat iltapäivälehtien ja Helsingin Sanomien uutisointiin jonkin verran vähemmän kuin suomalaiset keskimäärin.

Tutkimuksen toteutus

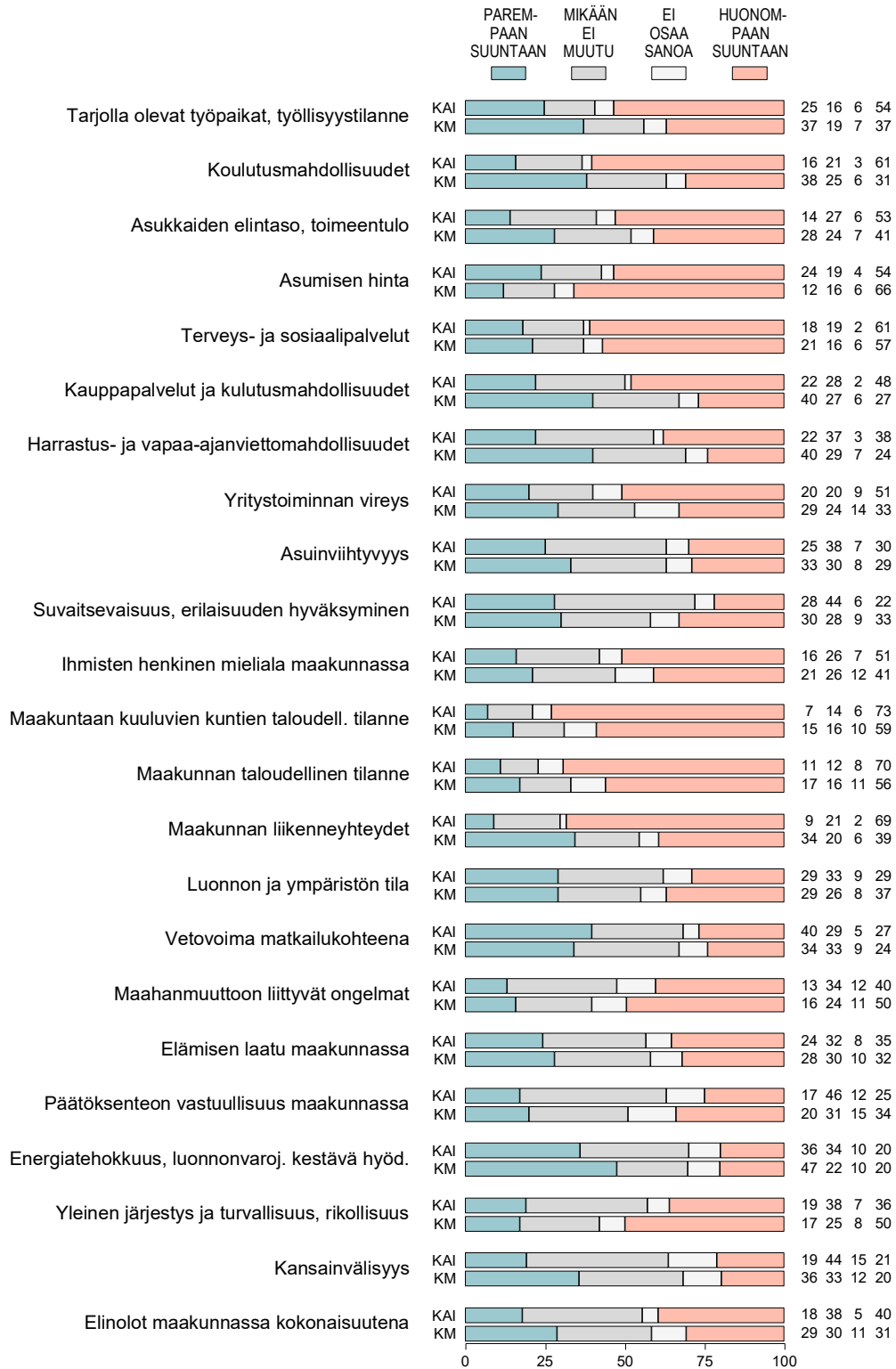
KAKS – Kunnallissalan kehittämissätiön tutkimuksen toteutti Kantar TNS Oy. Tutkimusaineisto on koottu internetpaneelissa marraskuussa 2020. Haastatteluja tehtiin Kainuussa 161. Vastaajat edustavat maakunnan 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on vajaat kahdeksan prosenttiyksikköä suuntaansa.

Maakunnan asukkaiden käsityksiä on verrattu koko maan 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä edustavaan aineistoon. Koko maan väestöä edustava vertailuaineisto sisältää 4 516 haastattelua. Koko maata edustavassa aineistossa virhemarginaali on suurimmillaan yksi ja puoli prosenttiyksikköä suuntaansa.

Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400 570 087.

Kuvio 1-17v. MITEN ARVIOI OMAN MAAKUNTANSA KEHITTYVÄN TULEVAISUUDESSA: KAINUU (KAI) vs. KOKO MAA (KM, %).

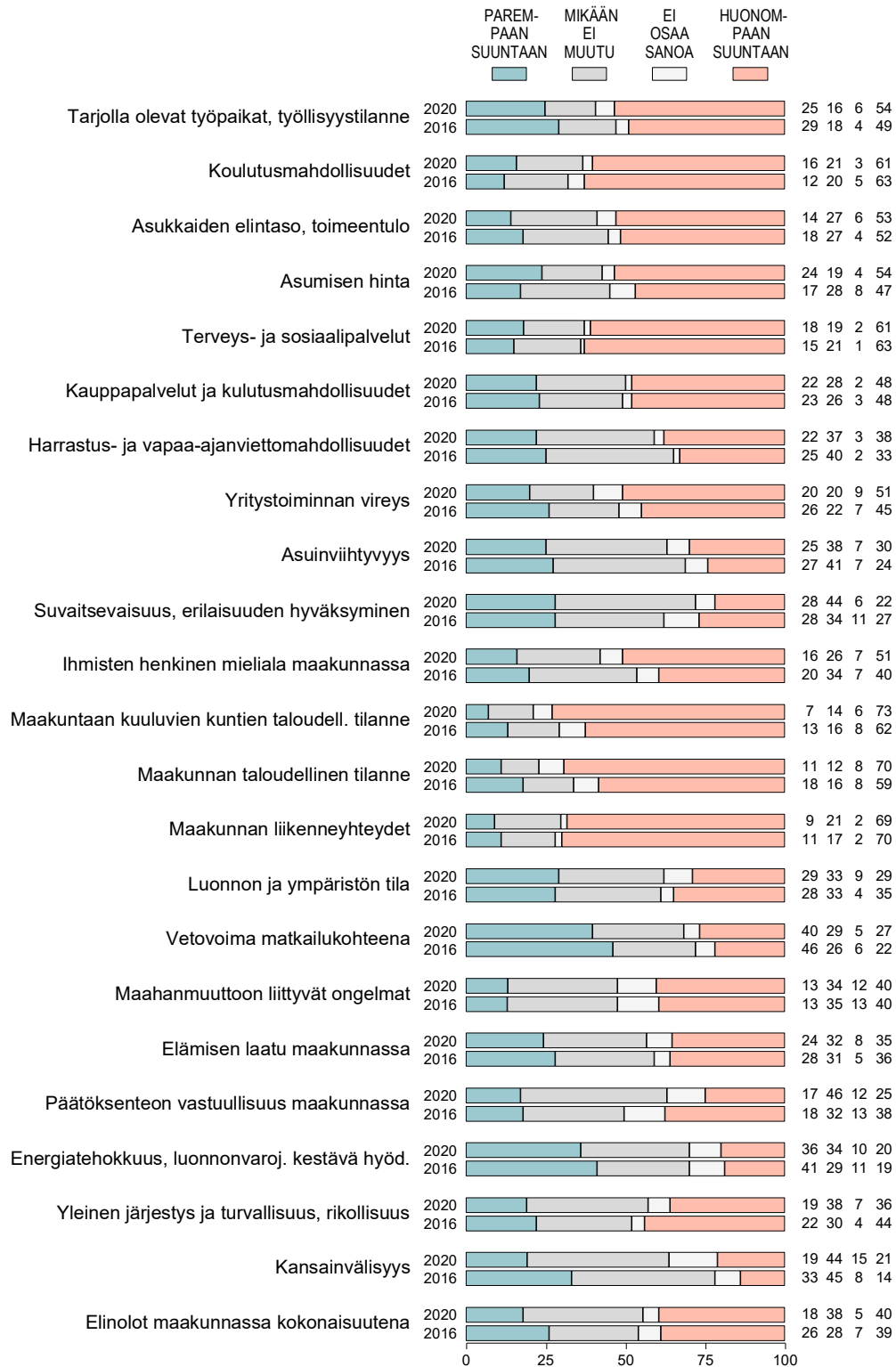

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020-2021

Kuvio 1-17vi. MILLAISEKSI ARVIOI MAAKUNTANSA KEHITTYVÄN: KAINUU vs. KOKO MAA, ARVIOINTIEN EROT (poikkeamat muutosindeksilukuina*).

**Kuvio 1-17t. MITEN ARVIOI OMAN MAAKUNTANSA KEHITTYVÄN TULEVAISUUDESSA: KAINUU
 VUOSINA 2016 JA 2020 (%).**

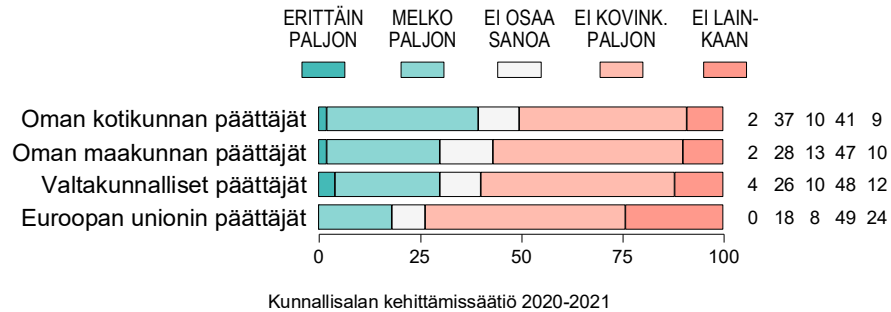
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020-2021

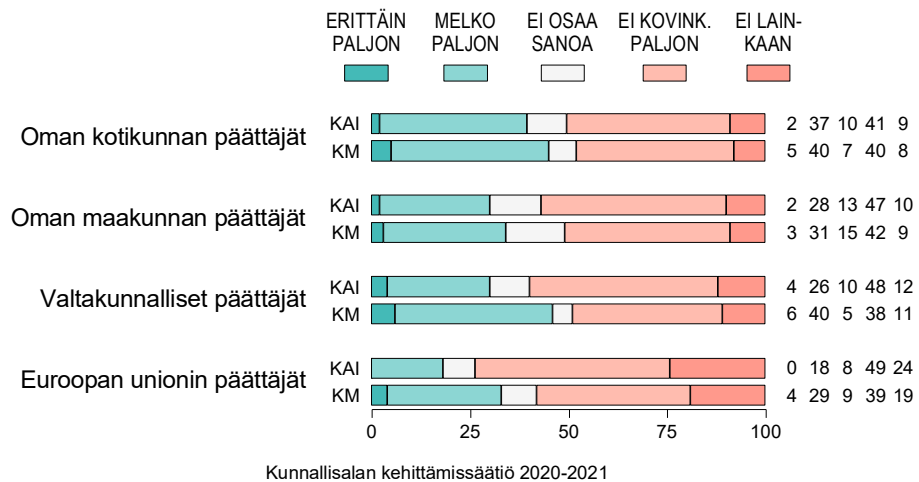
Kuvio 1-17ti. MILLAISEKSI ARVIOI MAAKUNTANSA KEHITTYVÄN TULEVAISUUDESSA: MUUTOKSET ODOTUKSISSA 2016 - 2020 / KAINUU (muutosindeksiluvut*).

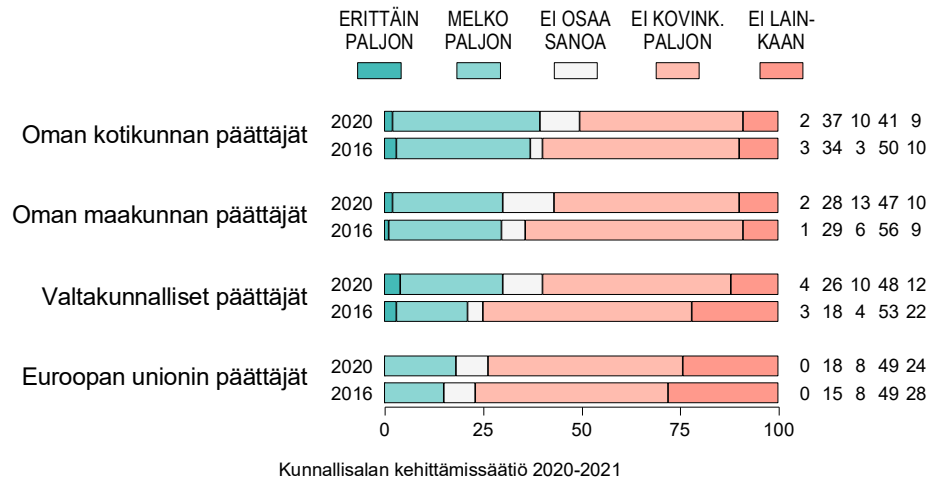
Kuvio 2-17. MISSÄ MÄÄRIN YLEENSÄ LUOTTAA PÄÄTTÄJIIN: KAINUU (%).

Kuvio 2-17v. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTAA PÄÄTTÄJIIN: KAINUU (KAI) vs. KOKO MAA (KM, %).

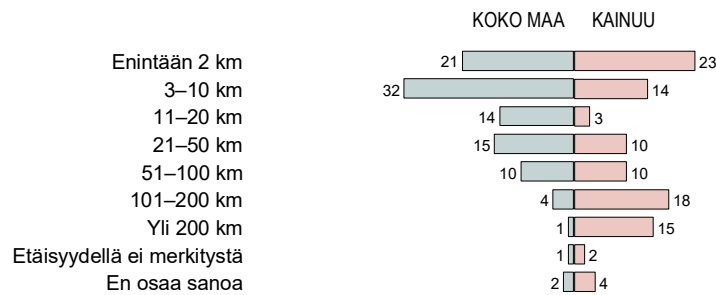

Kuvio 2-17t. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTA A PÄÄTTÄJIIN: KAINUU VUOSINA 2016 JA 2020 (%).

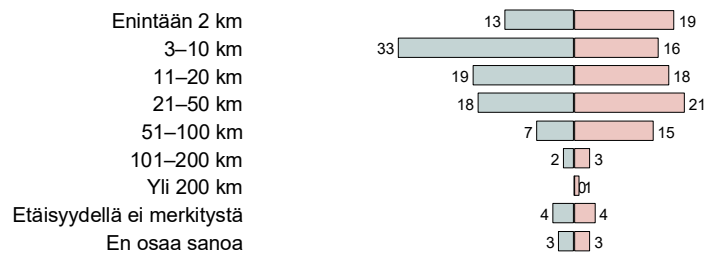

Kuvio 3-17v. SOPIVA ETÄISYYS KODISTA KESKUSTEN PALVELUIHIN JA VAPAA-AJAN ASUNNOLLE: KAINUU vs. KOKO MAA (%).

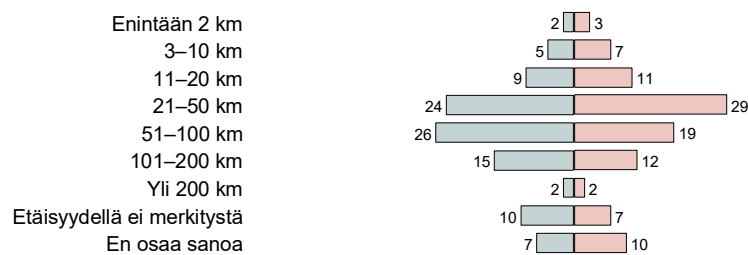
a) Mikä on nykyinen etäisyys kotoa sellaisen ison kaupungin keskustaan, jossa on tarjolla kaikki elämänpiiriin kuuluvat palvelut ja myös harvoin käytettävät erikoispalvelut

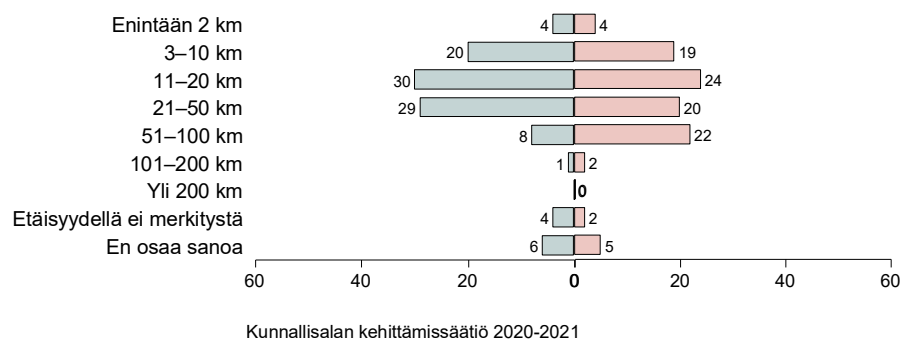
b) Mikä olisi sopiva etäisyys kotoa lähimmän, kaikki palvelut tarjoavan ison kaupungin keskustaan

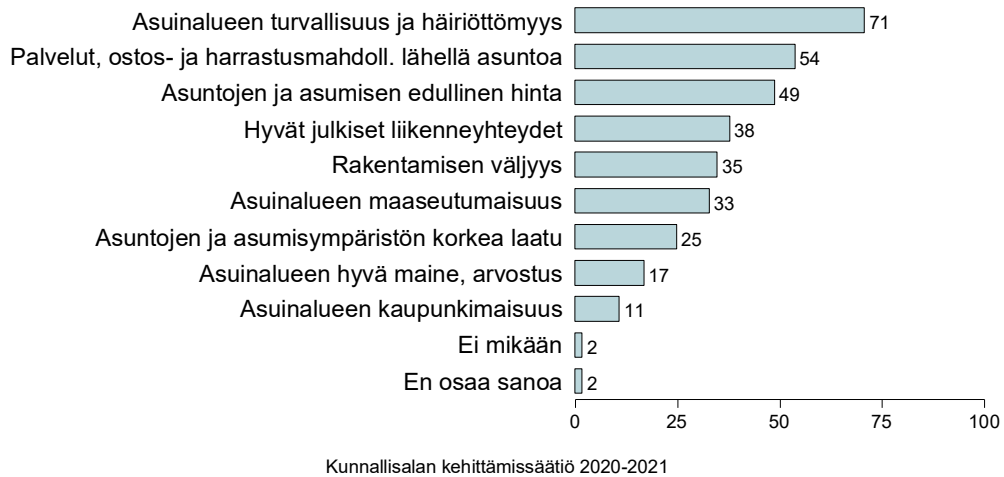
c) Mikä olisi sopiva etäisyys kotoa kesämökille tai vapaa-ajan asunnolle (ajatellen, että käytössä vapaa-ajan asunto)

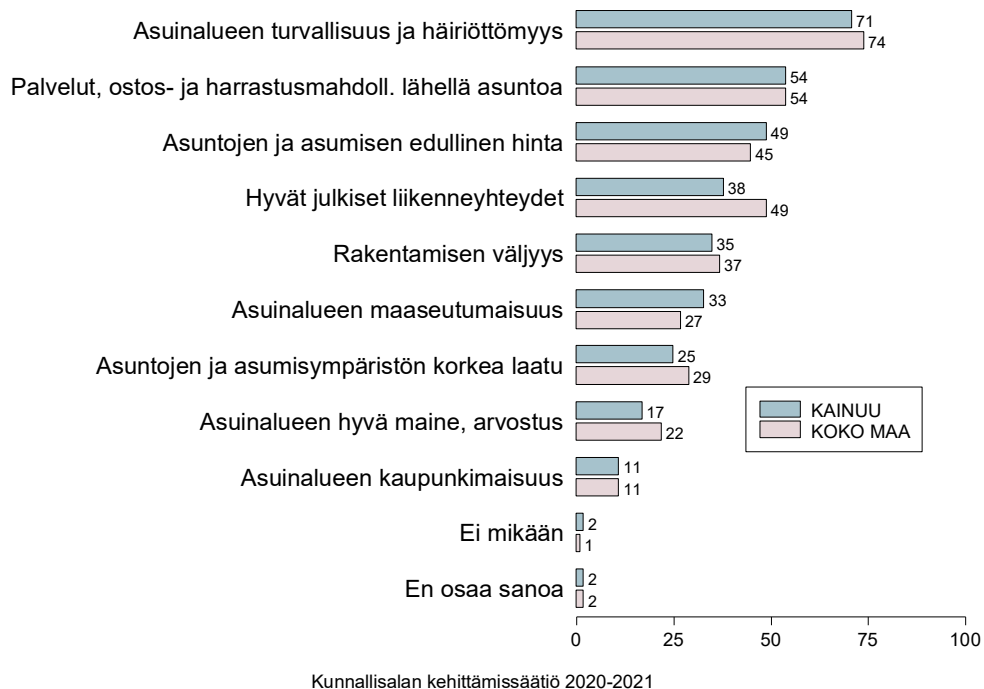
d) Jos asuisi maaseudulla, mikä olisi sopiva etäisyys lähimmän kaupungin keskustaan

Kuvio 4-17. MITKÄ SEURAAVISTA OLISIVAT ITSELLE TÄRKEIMPIÄ TEKIJÖITÄ VÄLITTÖMÄN ASUINALUEEN JA ASUINYMPÄRISTÖN VALINNASSA: KAINUU (enintään viisi valintaa, %).

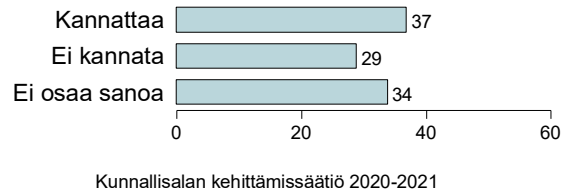

Kuvio 4-17v. MITKÄ SEURAAVISTA OLISIVAT ITSELLE TÄRKEIMPIÄ TEKIJÖITÄ VÄLITTÖMÄN ASUINALUEEN JA ASUINYMPÄRISTÖN VALINNASSA: KAINUU vs. KOKO MAA (enintään viisi valintaa, %).

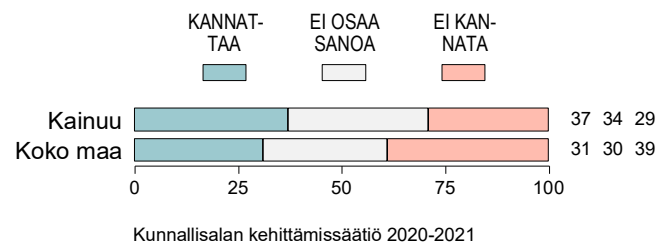
Kuvio 5-17.

MITEN SUHTAUTUU SIIHEN, ETTÄ SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON (sekä pelastustoimen) TEHTÄVÄT SIIRRETÄÄN KUNNILTA JA KUNTAYHTYMITÄ PERUSTETTAVILLE UUSILLE HYVINVOINTIALUEILLE (maakunnille): KAINUU (%).

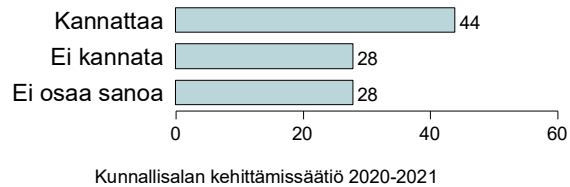
Kuvio 5-17v.

MITEN SUHTAUTUU SIIHEN, ETTÄ SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON (sekä pelastustoimen) TEHTÄVÄT SIIRRETÄÄN KUNNILTA JA KUNTAYHTYMITÄ PERUSTETTAVILLE UUSILLE HYVINVOINTIALUEILLE (maakunnille): KAINUU vs. KOKO MAA (%).

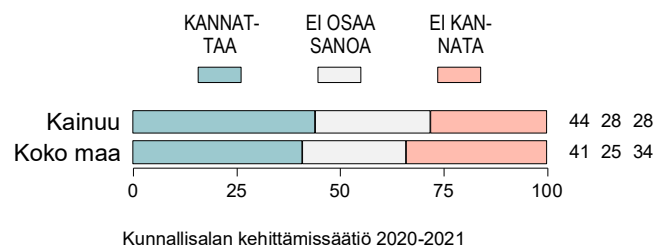
Kuvio 6-17.

KANNATTAAKO HYVINVOINTIALUEIDEN (maakuntien) RAHOITUKSEN MÄÄRÄYTYMISTÄ PALVELUIDEN TARPEEN MUKAAN ELI ESIMERKIKSI SEN MUKAAN, MITEN SOTE-ALUEELLA SAIRASTETAAN: KAINUU (%).

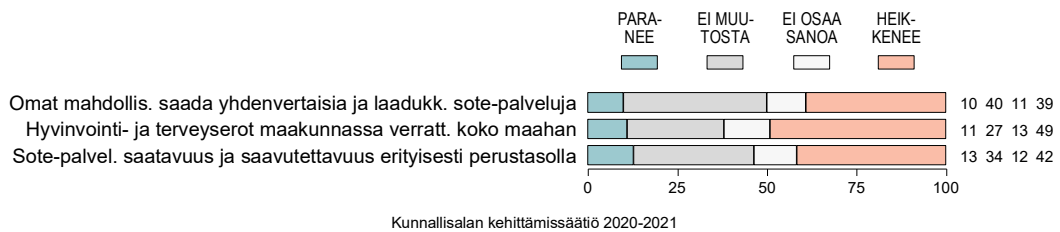

Kuvio 6-17v.

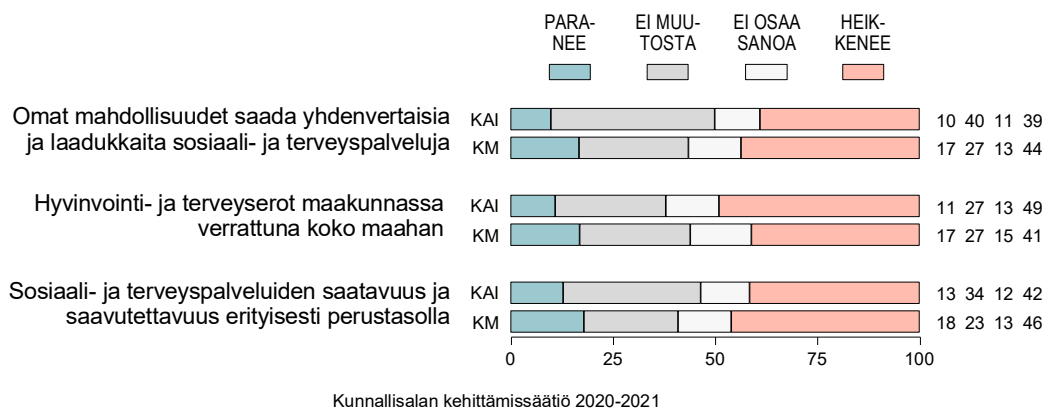
KANNATTAAKO HYVINVOINTIALUEIDEN (maakuntien) RAHOITUKSEN MÄÄRÄYTYMISTÄ PALVELUIDEN TARPEEN MUKAAN ELI ESIMERKIKSI SEN MUKAAN, MITEN SOTE-ALUEELLA SAIRASTETAAN: KAINUU vs. KOKO MAA (%).

Kuvio 7-17. MITEN USKOO SEURAAVIEN ASIOIDEN MUUTTUVAN OMASSA MAAKUNNASSAAN, JOS UUSI SOTE-RATKAISU JA ESITETTY RAHOITUKSEN PERIAATE TOTEUTUU: KAINUU (%).

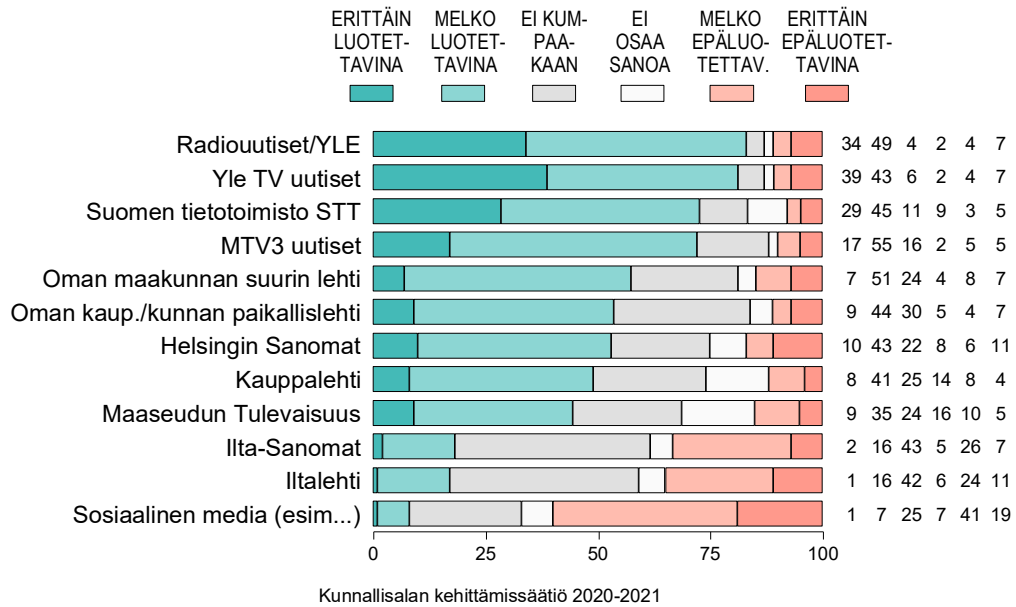

Kuvio 7-17v. MITEN USKOO ASIOIDEN MUUTTUVAN OMASSA MAAKUNNASSAAN, JOS UUSI SOTE-RATKAISU JA ESITETTY RAHOITUKSEN PERIAATE TOTEUTUU: KAINUU (KAI) vs. KOKO MAA (KM, %).

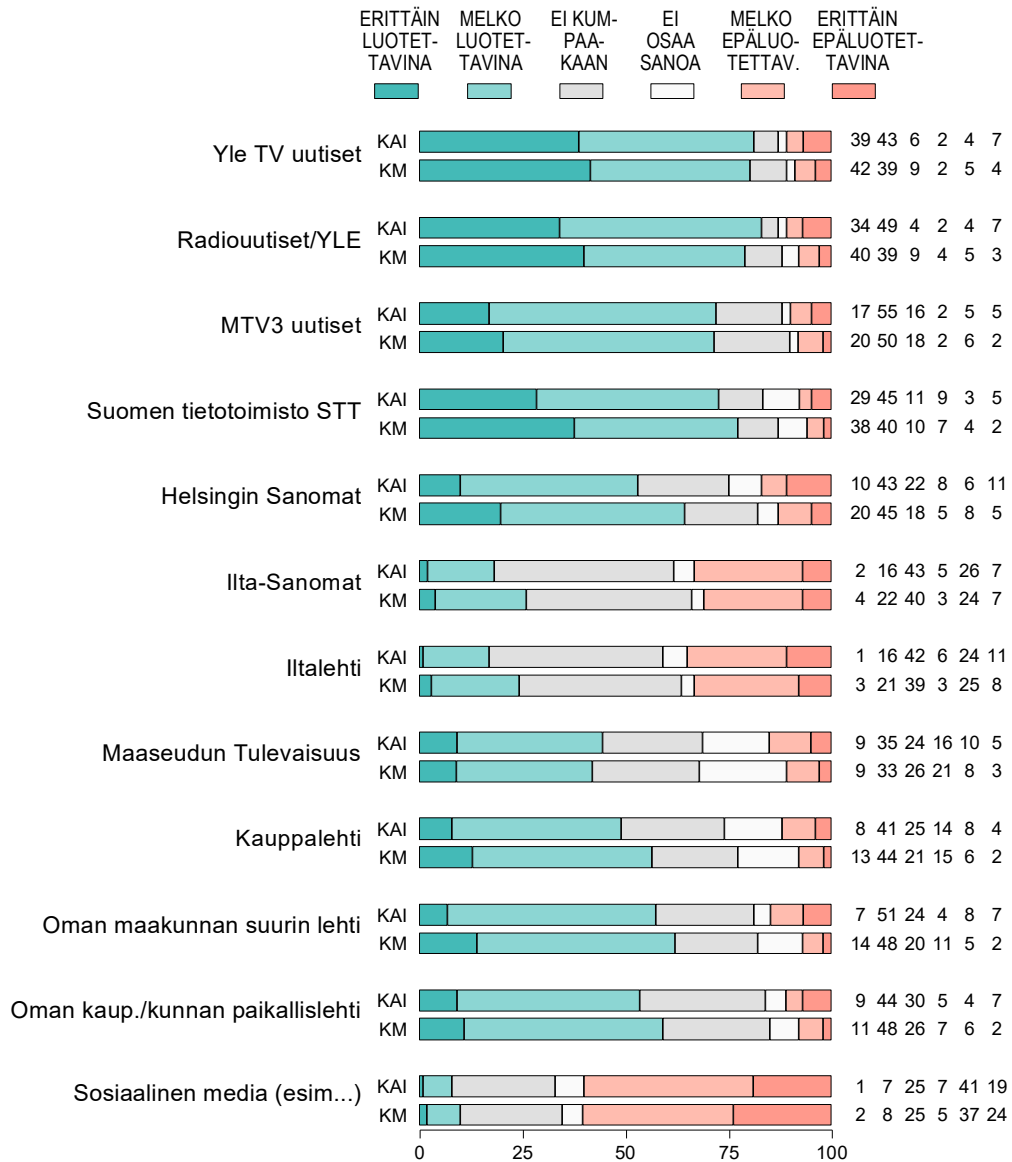

Kuvio 8-17. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ ERI TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTISOINTEJA: KAINUU (%).

Kuvio 8-17v. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ ERI TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTISOINTEJA: KAINUU (KAI) vs. KOKO MAA (KM, %).

Kunnallisalan kehittämissäätiö 2020-2021

KAKS:N VALTUUTETTUKYSELY 2020 – KAINUU

Kuntavaalit ovat huhtikuussa 2021. KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiö tiedusteli marraskuussa 2020 Webropol-kyselyllä nykyisiltä valtuutetuilta mielipiteitä valtuustotyöhön, ehdokkuuteen, soteen, keskeisiin kuntavaaliteemoihin ja median uutisoinnin luotettavuuteen. Kyselyyn vastasi 1362 valtuutettua Suomen 8999 valtuutetusta. Vastausprosentti oli 15,1 %. Virhemarginaali koko aineistosta on suuntaansa 2,7 prosenttiyksikköä. Kyselyn loppuraportti ”[Kuntademokratia – Valtuutettukysely 2020](#)” on KAKSin sivuilla. Kyselyyn vastasi 49 valtuutettua Kainuun 222 valtuutetusta. Vastausprosentti oli 22,1 %.

Halukkuus lähteä ehdolle kuntavaaleihin

Halukkuutta lähteä ehdolle 2021 pidettäviin kuntavaaleihin kysyttiin seuraavasti: ”Kunnallisvaalit ovat huhtikuussa 2021. Oletko lähdössä ehdokkaaksi?” Vastausvaihtoehdot olivat: ”kyllä, en, en osaa sanoa”. Jatkokysymys kuului: ”Jos et lähde ehdokkaaksi, onko syynä ensisijaisesti: olen ollut jo riittävän kauan valtuustossa; valtuustotyöskentely ei motivoi minua tarpeeksi; ajan puute; ikä, terveys; muu syy, mikä?”

Valtakunnallisesti reilusti yli puolet valtuutetuista (56 %) aikoo lähteä ehdokkaaksi seuraaviin kuntavaaleihin huhtikuussa 2021. Noin joka viides (22 %) ei osaa vielä sanoa ja sama määrä (22 %) ei lähde enää ehdolle. Kainuussa ehdolle on lähdössä kolme viidestä (59 %), noin joka viides (18 %) ei osaa sanoa tai ei lähde (22 %).

Valtuustotyön onnistuneisuus

Valtuutetuilta kysyttiin, miten he arvioivat kahdeksan eri valtuustotyöhön liittyvän asian kehittyneen kuluva valtuustokauden aikana. Suurinta kainuulaisten valtuutettujen tyytyväisyys on esittelyyn valtuustossa (92 %), kotikunnan kehittämiseen valtuustokaudella (87 %), valtuustotyön onnistuneisuuteen kokonaisuudessaan (87 %), valtuuston työskentelyilmapiiriin (80 %) ja omien tavoitteidensa saavuttamiseen (75 %).

Kuntavaalien tärkeimmät asiat

Valtuutetuilta kysyttiin näkemyksiä tulevien kuntavaalien keskeisistä teemoista kysymyksellä: ”Mihin asioihin haluaisit kuntavaaleissa kiinnitettävän huomiota; kuinka tärkeiksi koet seuraavat asiat kuntavaaleissa?” Vaihtoehtoja tarjottiin 25. Kainuussa janan ääripäitä edustavat tärkeistä tärkeimmäksi koetut kotikunnan talous ja velkaantuminen, peruskoulut, terveyspalvelut, sote-uudistus, työllisyys ja elinkainojen kehittäminen. Vähiten tärkeänä asiana ovat kuntaliitokset, joita puolet (49 %) ei pitänyt tärkeänä.

Sote-uudistus

Kaupunkien ja kuntien valtuutetuilta kysyttiin kantoja pääministeri Sanna Marinin hallituksen tuolloin valmistelussa olleeseen esitykseen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisesta (sote-uudistus). Hallituksen lopullinen esitys esiteltiin kyselyn jälkeen, joulukuussa.

Valtuutetuille esitetty kysymys kuului: ”Maan hallitus valmistelee esitystä sosiaali- ja terveydenhuollon (sote) uudistuksesta. Miten suhtaudut siihen, että sosiaali- ja terveydenhuollon (sekä pelastustoimen) tehtävät siirretään kunnilta ja kuntayhtymiltä perustettaville uusille hyvinvointialueille (maakunnille)?” Vastausvaihtoehdot olivat: kannatan, en kannata, en osaa sanoa.

Toinen kysymys kuului: ”Hallituksen esityksen mukaan hyvinvointialueiden (maakuntien) rahoitus määräytyy palveluiden tarpeen mukaan eli esimerkiksi sen mukaan, miten sote-alueella sairastetaan. Kannatatko tällaista rahoituksen määräytymistä vai et?” Vastausvaihtoehdot olivat: kannatan, en kannata, en osaa sanoa.

Kolmas kysymys kuului: ”Miten uskot seuraavien asioiden muuttuvan sote-ratkaisun myötä?” Kysyttävät asiat olivat palvelujen määrä, laatu, saatavuus; palvelujen toimivuus peruspalveluista aina erikoishoitoa vaativiin palveluihin sekä palvelujen tasavertaisuus maan eri puolilla. Vastausvaihtoehdot olivat: paranee, ei muutosta, en osaa sanoa, heikkenee.

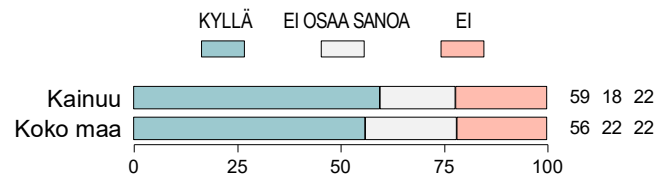
Kainuulaisista valtuutetuista peräti neljä viidestä (82 %) kannattaa sote-uudistusta ja (76 %) lähes sama määrä palvelujen tarpeeseen perustuvaa rahoitusmallia. Sotea vastustaa joka seitsemän valtuutettu. Vähintään kaksi kolmesta valtuutetusta katsoo, että palvelujen laadun, määrän ja saatavuuden osalta muutosta nykyiseen ei tule tai ne voivat hieman parantua.

Luotettavat uutisoijat

Valtuutetuilta kysyttiin näkemystä 12 eri tiedotusvälineen luotettavuutta uutisoijana. Kysymys kuului: ”Kuinka luotettavina pidät seuraavien tiedotusvälineiden uutisointia?”. Kysymys esitettiin 12 median, yhdeksän valtakunnallisen ja sosiaalisen median sekä maakunnan suurimman lehden ja oman paikallislehden osalta.

Kainuulaiset valtuutetut luottivat eniten Ylen TV- ja radiouutisiin (79 %) sekä STT:n uutisointiin (74 %). Maaseudun tulevaisuuden, (63 %) MTV3:n (59 %), Kauppalehden (57 %) ja oman paikallislehden (57 %) uutisiin luottaa enemmistö. Maakunnan suurimman lehden uutisia pitää luotettavana yli puolet (53 %).

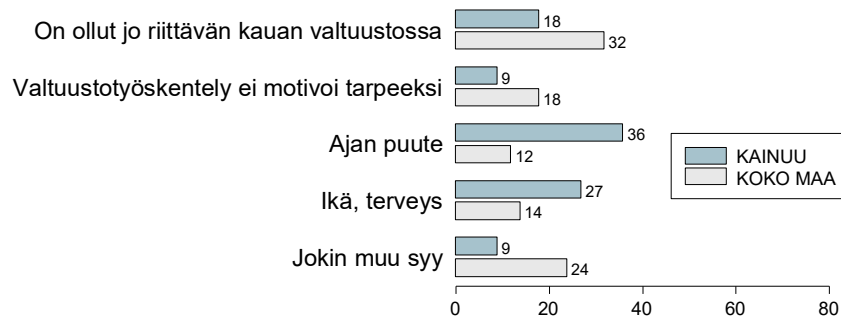
Kuvio 8-4v. ONKO LÄHDÖSSÄ EHDOKKAAKSI 2021 KUNNALLISVAALEISSA: KAINUU vs. KOKO MAA (%).

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

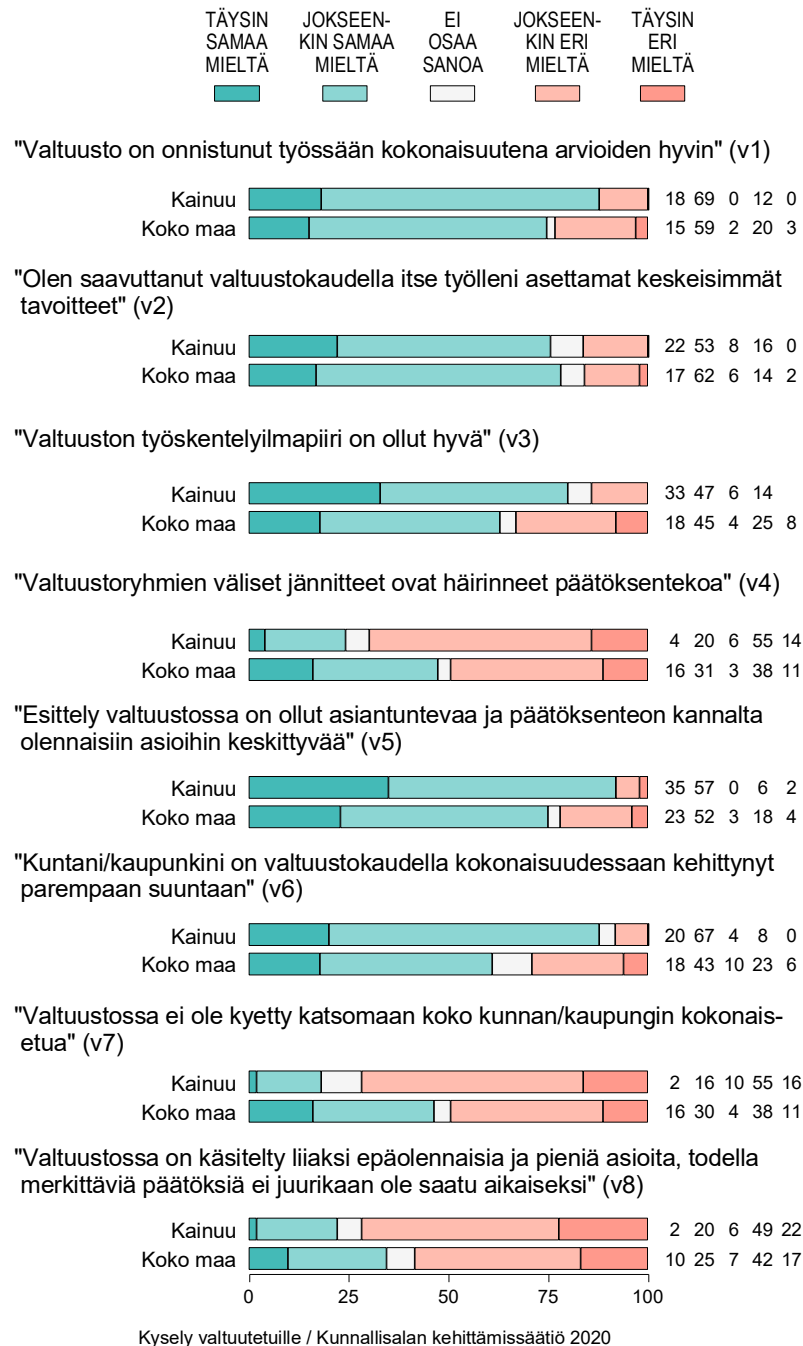
Kuvio 9-4v. ENSISIJAINEN SYY, JOS EI LÄHDE EHDOKKAAKSI: KAINUU* vs. KOKO MAA (%).

[*luopuvat vastaajat, n = 11]

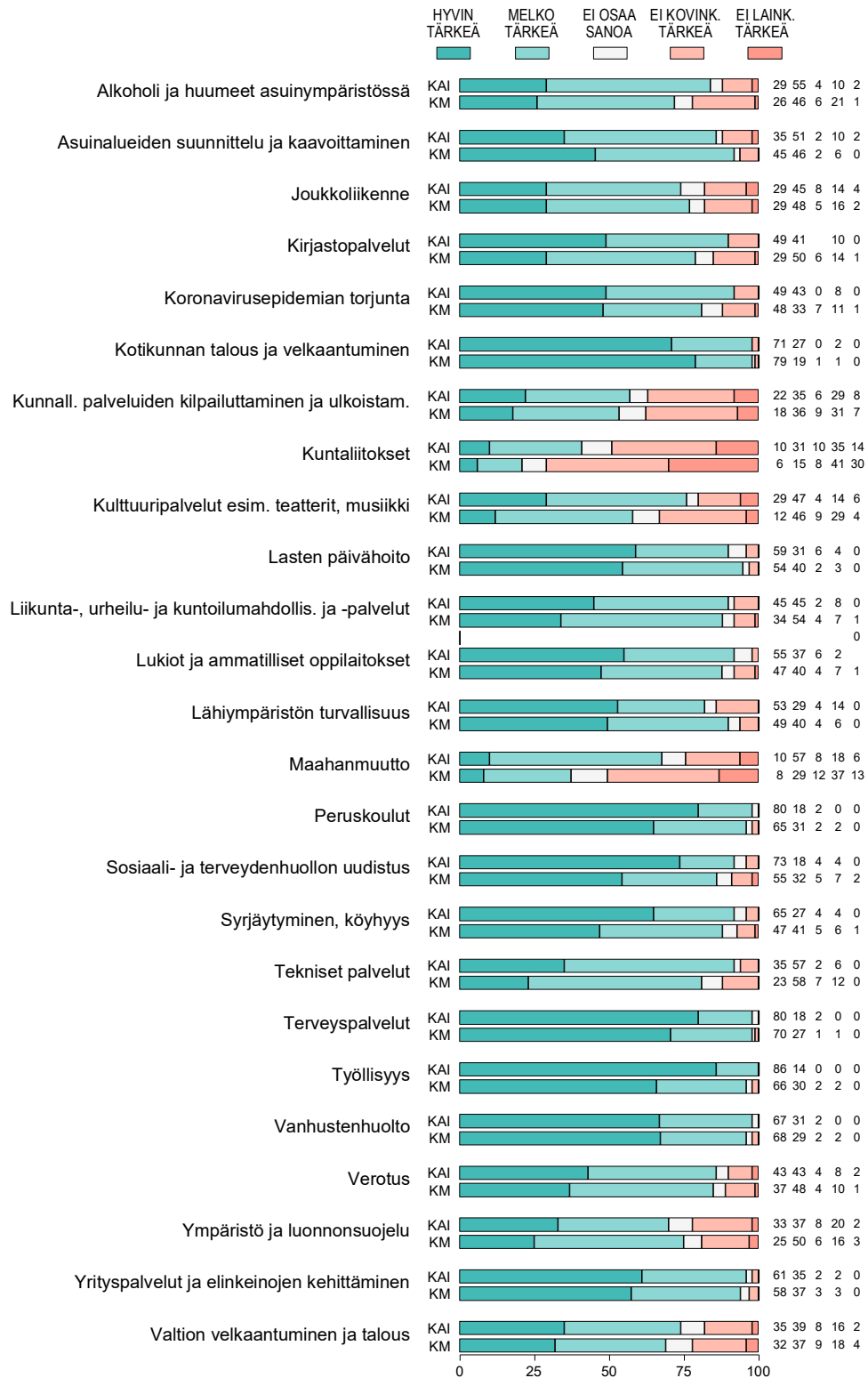

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

Kuvio 11-4v. MITEN ARVIOI ASIOIDEN KEHITTYNEEN KULUNEELLA VALTUUSTOKAUDELLA: KAINUU vs. KOKO MAA (%).

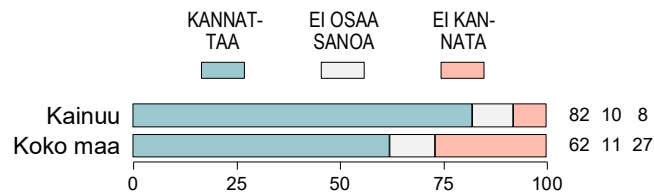
Kuvio 10-4v. KUINKA TÄRKEIKSI KOKEE ERI ASIAT KUNTAVAALEISSA/MIHIN HALUAISI KIINNITET-
TÄVÄN HUOMIOTA: KAINUU (KAI) vs. KOKO MAA (KM, %).

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

Kuvio 12-4v.

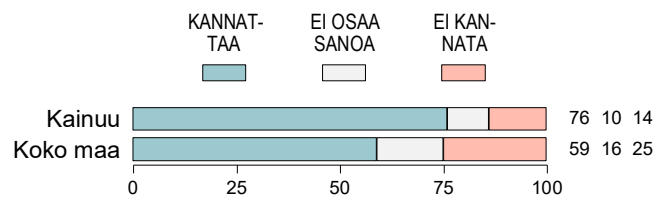
MITEN SUHTAUTUU SIIHEN, ETTÄ SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON (sekä pelastustoimen) TEHTÄVÄT SIIRRETTÄÄN KUNNILTA JA KUNTAYHTYMLTÄ PERUSTETTAVILLE UUSILLE HYVINVOINTIALUEILLE (maakunnille): KAINUU vs. KOKO MAA (%).

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

Kuvio 13-4v.

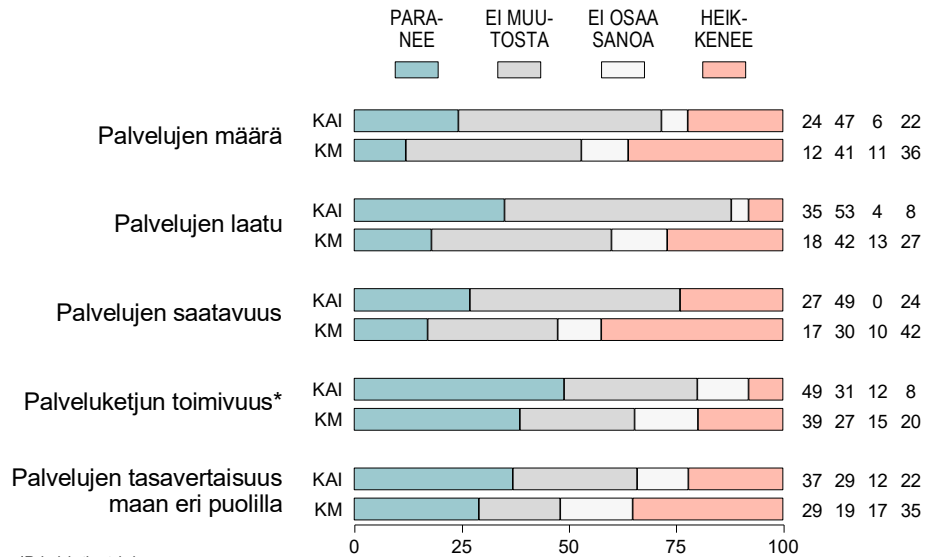
KANNATTAAKO HYVINVOINTIALUEIDEN (maakuntien) RAHOITUKSEN MÄÄRÄYTYMISTÄ PALVELUIDEN TARPEEN MUKAAN ELI ESIMERKIKSI SEN MUKAAN, MITEN SOTE-ALUEELLA SAIRASTETAAN: KAINUU vs. KOKO MAA (%).

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

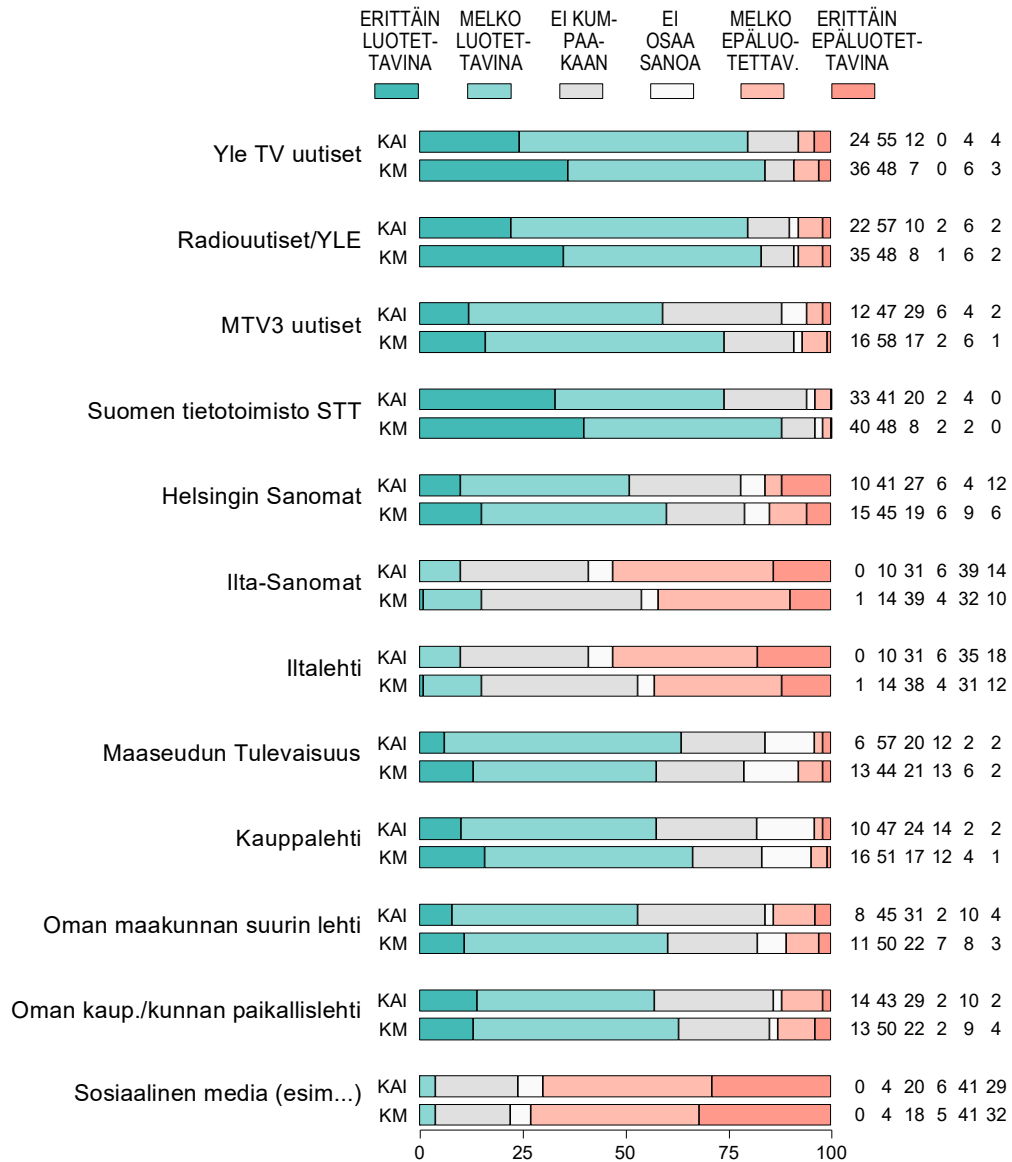
Kuvio 14-4v. MITEN USKOO ASIOIDEN MUUTTUVAN SOTE-RATKAISUN MYÖTÄ:
 KAINUU (KAI) vs. KOKO MAA (KM, %).

*Palveluketjun toimivuus peruspalveluista aina erikoishoitoa vaativiin palveluihin.

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

Kuvio 15-4v. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ ERI TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTISOINTEJA: KAINUU (KAI) vs. KOKO MAA (KM, %).

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020